

DET TALTE ORD GÆLDER

Samråd, Forsvarsudvalget
Kampflykøb, materielanskaffelser og besparelser
13. oktober

Indledning

Tak for ordet og de fremsatte spørgsmål A til D (af MF Rasmus Jarlov) vedr. den vigtige beslutning om anskaffelse af kampfly.

Jeg vil besvare spørgsmålene samlet i den række følge, de er stillet, idet spørgsmål A og B besvares under et og spørgsmål C og D ligeledes svares under et.

Aftalen om anskaffelse af kampfly til erstatning for de nuværende F-16 fly blev indgået på baggrund af et omfattende evaluerings- og analysearbejde, grundige forhandlinger og drøftelser mellem forligspartierne, og mange relevante spørgsmål til regeringen.

Beslutningsgrundlaget er formentlig det mest omfattende materiale, der har været offentliggjort i forbindelse med anskaffelse af materiel til Forsvaret. I forbindelse med forhandlingerne er der udarbejdet 103 notater til besvarelse af de stillede spørgsmål. Disse notater er efterfølgende blevet oversendt til Forsvarsudvalget. De 103 notater er således offentligt tilgængelige.

Selvom svarene på dagens samrådsspørgsmål findes i det meget omfattende materiale fra de grundige forhandlinger, så er det naturligvis altid et folketingsudvalgs mulighed og ret at kalde ministeren i samråd. Jeg er som

sagt glad for at kunne komme her og besvare spørgsmålene og uddybe den meget vigtige beslutning, om at anskaffe kampfly.

Jeg går nu over til at besvare de konkrete spørgsmål.

Samrådsspørgsmål A og B

Spørgsmål A og B lyder som følger:

Anser ministeren det fortsat for realistisk, at kampflykøbet ikke vil gå ud over resten af forsvaret, hvis det nuværende forsvarsbudgets størrelse fastholdes?

og

Hvordan har ministeren det med, at der ikke er noget råderum til at købe nyt større materiel i de næste ti år som følge af kampflykøbet?

Først og fremmest vil jeg gerne slå fast, at det ikke er rigtigt, at der ikke er noget råderum til at købe nyt større materiel i de næste ti år som følge af kampflykøbet.

I forbindelse med forhandlingerne om kampflyaftalen var anskaffelsens indvirkning på det øvrige forsvar et tema, som blev behandlet. Jeg kan blandt andet henvise til notat 79, 80, 81 og 95, som blev udarbejdet under forhandlingerne, og som efterfølgende er oversendt til Forsvarsudvalget.

Særligt notat 81 beskæftiger sig med kampflyenes påvirkning på øvrige materielprojekter i anskaffelsesperioden.

Heraf fremgår det bl.a. at *Forsvarets eksisterende operative kapaciteter opretholdes. Heri indgår drift, tekniske og operativt begrundede opdateringer samt erstatningsanskaffelser.*

Det fremgår endvidere, at: *der på materielplanen planlagt anvendelse af ca. 38,5 mia. kr. til både anskaffelser og understøttelse af driften frem til 2026 - inden for alle tre værn.* Og det er udover afsatte midler til kampfly.

Notat 79 gør nøje rede for de samlede planlagte anskaffelser og oplister 45 større materiel projekter over de næste 11 år, udover kampflyanskaffelsen.

Af listen fremgår bl.a.:

- Nyt mortersystem til hæren,
- artillerisystem til hæren,
- nye pansrede patruljekøretøjer til hæren,
- nye pansrede mandskabsvogne til hæren,
- lastvogne og håndvåben til hæren,
- luftforsvarsmissiler til søværnet,
- nye havmiljøenheder til søværnet
- erstatning for søgeradarer på Bornholm og Skagen, samt
- køretøjer og diverse indsatsfartøjer til hjemmeværnet.

Dette er nogle af de væsentligste anskaffelser, som er planlagt og som vil have tidsmæssigt sammenfald med anskaffelsen af nye kampfly.

Der er således råderum til at anskaffe andet end kampfly de næste ti år og der er mulighed for løbende at ændre materielplanen, såfremt der er ændrede prioriteter. Det har hidtil været et vilkår for materielplanen, og vil også være det fremadrettet, at nye behov indprioriteres på planen inden for den samlede ramme.

Det skal bemærkes, at materielplanen rækker udover indeværende forligsperiode, hvilket betyder at de økonomiske forudsætninger vil kunne påvirkes af indholdet af kommende politiske aftaler.

Lad mig i øvrigt understrege, at som det fremgår af den politiske aftale om anskaffelse af kampfly, så implementeres den planlagte skrantning af forsvarsbudgettet (omprioriteringsbidraget) ikke i de kommende år for at skabe bedre rum til finansieringen af de nye kampfly. Herudover er det regeringens ambition at øge forsvarsbudgettet, som det også fastslås i regeringens 2025 plan.

Nye kampfly er en investering i Forsvarets fremtidige evne til at beskytte Danmark og danske interesser. Ambitionen er, at anskaffelsen af nye kampfly skal gennemføres således, at der ikke reduceres i Forsvarets øvrige operative kapaciteter, sådan som det også fremgår af den politiske aftale om anskaffelse af nye kampfly fra juni 2016.

Dette afslutter min besvarelse af spørgsmål A og B.

Samrådsspørgsmål C og D

I spørgsmål C spørges til, *om ministeren kan bekræfte, at det kan udløse et behov for store besparelser i resten af forsvaret, hvis kampflyene bliver dyrere end forventet?*

Spørgsmål D lyder som følger: *Kan ministeren oplyse, om det er sket tidligere, at store offentlige indkøb er blevet dyrere end forventet?*

Lad mig starte med det sidste spørgsmål: Jeg kan bekræfte – også som tidligere skatteminister - at der kan findes eksempler på, at offentlige indkøb er blevet dyrere end forventet.

I forhold til spørgsmål C fremgår det af aftalen om kampfly eksplicit, at:

"Partierne noterer sig, at fastlæggelse af anskaffelsesomkostningen først vil

ske efter kontrahering med leverandøren. Partierne er enige om, at usikkerheder finansieres inden for Forsvarets økonomiske ramme”.

Derfor er det også vigtigt, at anskaffelsen er genstand for stor grundighed, og at der er fokus på en gennemsigtig og struktureret proces. Anskaffelsen vil også fremadrettet være genstand for eksterne reviews, ligesom der vil være fokus på stram risikostyring. Alt sammen med henblik på at sikre en optimal anskaffelse, der ligger inden for den politiske aftale.

Såfremt de økonomiske forudsætninger for kampfly-aftalen skulle afvige væsentligt, vil Forligskredsen naturligvis skulle forholde sig til det. På baggrund af, at udviklingen i F-35-flyets priskurve er gået som forudset de seneste år, er det dog fortsat forventningen, at Danmark vil kunne anskaffe de nye kampfly inden for den økonomiske ramme, der er angivet i den politiske aftale.

Det ligger i forsvarsforligets DNA, at omkostninger der vedrører forsvaret afholdes inden for forsvarets ramme. De femårige forlig giver mulighed for at omprioritere, effektivisere m.v. for at skabe råderum – men altid på baggrund af beslutninger blandt de partier, som er del i aftalen og som dermed har taget ansvar for Forsvarets fremtidige udvikling. Således fremgår det også af det nuværende forsvarsforlig, at *”...kampflyanskaffelsen holdes inden for forsvarets ramme”.*

Dette afslutter besvarelsen af spørgsmål C og D. Jeg er nu klar til at svare på spørgsmål